

Notat om validering af tilskudsordninger for: Særlige levesteder for bilag IV-arter, Natura 2000 samt Landskabs- og biotopforbedrende beplantninger

Schou, Jesper Sølvér; Jensen, Mikkel Vestby

Publication date:
2015

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Schou, J. S., & Jensen, M. V., (2015). *Notat om validering af tilskudsordninger for: Særlige levesteder for bilag IV-arter, Natura 2000 samt Landskabs- og biotopforbedrende beplantninger*, 3 s., nov. 27, 2015. IFRO Udredning Nr. 2015 / 43

IFRO Udredning

Notat om validering af tilskudsordninger for:
Særlige levesteder for bilag IV-arter,
Natura 2000 samt Landskabs- og
biotopforbedrende beplantninger

Jesper S. Schou
Mikkel Vestby Jensen

IFRO Udredning 2015 / 43

Notat om validering af tilskudsordninger for: Særlige levesteder for bilag IV-arter, Natura 2000 samt Landskabs- og biotopforbedrende beplantninger

Forfattere: Jesper S. Schou, Mikkel Vestby Jensen

Udarbejdet for NaturErhvervstyrelsen i henhold til aftale mellem Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forskningsbaseret myndighedsberedskab.

Udgivet december 2015

Se flere myndighedsaftalte udredninger på www.ifro.ku.dk/publikationer/ifro_serier/udredninger/

Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi
Københavns Universitet
Rolighedsvej 25
1958 Frederiksberg
www.ifro.ku.dk

Københavns Universitet
Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi
Jesper S. Schou og Mikkel Vestby Jensen

Notat om validering af tilskudsordninger for: Særlige levesteder for bilag IV-arter, Natura 2000 samt Landskabs- og biotopforbedrende beplantninger

Baggrund

NaturErhvervstyrelsen (NAER) har anmodet IFRO om at validere metoden til opgørelse af støttesatser til følgende tilskudsordninger:

1) Ordning: Særlige levesteder for bilag IV-arter

- Etablering af sø
- Etablering af stendige
- Etablering af jorddige
- Etablering af stenbunke

2) Ordning: Natura 2000

- Etablering af hegn (1-, 2-, 3- og 4-trådet hegn)
- Vandforsyning
- Spændingsgiver
- Fangfold (mobil/stationær)

3) Ordning: Landskabs- og biotopforbedrende beplantninger

- Etablering af levende hegn og småbeplantninger

Metode

Generelt kræver opgørelse af tilskud til et konkret projekt (eller ordning) en fyldestgørende beskrivelse af projektet omfattende en beskrivelse af de aktiviteter, som realiserer projektet, anvendelsen af arbejdskraft, maskiner og materialer, priser for disse og tidsplan for aktiviteterne. Desuden skal der udarbejdes en baseline, som beskriver den aktivitet, som fortrænges ved realisering af projektet.

Dette gælder dog kun, hvor tilskuddet skal dække samtlige omkostninger ved projektet. Såfremt tilskuddet kun omfatter indkøb af materialer eller enkelte aktiviteter, vil dokumentationskravet naturligvis være tilsvarende afgrænset.

NAER har udarbejdet et regneark for hver tilskudsordning, som dokumenterer beregningen af tilskuddet samt de data, som indgår i beregningen. Desuden er hver ordning beskrevet i et Power-Point-dokument, hvor der også findes et sammendrag af tilskudsberegningen, herunder hvilke omkostninger/aktiviteter, som der kan søges støtte til, og hvordan tilskuddet er beregnet.

For de ordninger, hvor der foreligger erfaringer med tidligere tilskud, er størrelsen af tilskuddet fastsat på grundlag af disse erfaringer, idet der først er foretaget en sortering af data, hvor resultater fra særlige projekter og "outliers" er taget fra. Herefter er der udført en lineær regression på data ($y = ax + b$), idet b-værdien fra den lineære regression danner udgangspunkt for fastsættelsen af tilskuddet.

Vurdering

Det er vores vurdering, at det udarbejdede materiale giver et godt overblik og en fyldestgørende beskrivelse af, hvordan tilskuddene er opgjort. Det anbefales dog, at enhederne anføres i graferne i dokumentationsmaterialet fremfor blot at skrive "enhed" på x-aksen og "kr/enhed" på y-aksen, samt at estimationsresultaterne (a , b og R^2) angives for alle regressioner.

I tabellerne herunder gives en kort vurdering af de konkrete beregninger af tilskuddene for de enkelte ordninger.

Tabel 1

Ordning: Særlige levesteder for bilag IV-arter	Bemærkninger
Etablering af sø	Ingen
Etablering af stendige	I beregningen indgår udgifter til indkøb af sten. Ofte vil marksten være tilgængelige som et "restprodukt" fra landbrugsdriften, så behovet for at indkøbe sten kan overvejes. Omvendt skal der så medregnes omkostninger til indsamling og transport af sten. Derfor forekommer "indkøb af sten" som en rimelig approksimation for omkostningerne til fremskaffelse af sten. Der kan evt. drages sammenligning til omkostningerne ved stensamling fra marker jf. Håndbog til driftsplanlægning 2014, s. 185. Det kan overvejes at angive "(ikke nødvendigvis et indløb)" ligesom ved beskrivelsen for jorddiger.
Etablering af jorddige	Ingen pris angivet grundet manglende erfaringer. Anbefaling: En meterpris kan udregnes ud fra maskinstationstakster for en rendegraver.

Eablering af stenbunke	Ingen pris angivet grundet manglende erfaringer. Anbefaling: En meterpris kan udregnes ud fra maskinstationstakster for en frontlæsser. Se i øvrigt bemærkning om pris på sten under ”stendige”.
------------------------	---

Som en generel bemærkning til ordningerne for Særlige levesteder for bilag IV-arter, forekommer det uklart, hvorfor der først beregnes en enhedsomkostning (f.eks. kr./m² sø eller kr./lbm stendige), hvorefter denne enhedspris anvendes til at beregne et fast tilskud for standardomkostninger i bredere intervaller. Det kunne overvejes blot at lade tilskuddet afhænge af enhedsprisen og omfanget af det ansøgte projekt.

Tabel 2

Ordning: Natura 2000	Bemærkninger
Eablering af hegn (1-, 2-, 3- og 4-trådet hegn)	Ingen
Vandforsyning	Ingen
Spændingsgiver	Ingen
Fangfold (mobil/stationær)	Her tales både om mobil og stationær fangfold, men der angives kun én pris. Det fremgår ikke af materialet, om priserne baserer sig på den ene eller anden type. Der savnes en argumentation for, at begge foldtyper kan opnå samme tilskud.

Tabel 3

Ordning: Landskabs- og biotopforbedrende beplantninger	Bemærkninger
Eablering af levende hegn og småbeplantninger	Planter til læhegn kan købes for 5-6 kr./stk. Med et tilskud på 24 kr./plante betyder det, at øvrige etableringsomkostninger udgør ca. 80 pct. af tilskuddet. Dette forekommer rimeligt, idet tilskuddet også omfatter renholdelse i tre år efter etablering. Det kan overvejes, at gøre tilskuddet afhængigt af omfanget af beplantningen, da der kan være en vis skalaafhængighed bl.a. som følge af omkostninger til transport af maskiner.

Samlet vurdering

Overordnet fremstår beregningen af standarttilskuddene veldokumenterede, og de fremførte bemærkninger skal ses som anbefalinger til, hvordan præsentationen kan udbygges yderligere.

Det skal bemærkes, at IFROs validering alene vedrører metode og præsentation af beregningerne, mens der kun er foretaget en overordnet vurdering af niveauerne.